

2024. május 1. - Munkás Szent József

Élettörténete olvasható: 2023. május 1-én.

2024. május 2. - Szent Atanáz püspök, egyháztanító

Élettörténete olvasható: 2023. május 2-án.

2024. május 3. - Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok

Élettörténetük olvasható: 2023. május 11-én.

2024. május 4. - Boldog Ceferino Gimenez Malla vértanú és Szent Flórián vértanú

Boldog Ceferino Gimenez Malla vértanú

A cigányok védőszentjeként tisztelt Boldog Ceferino Gimenez Malla, cigány nevén El Pelé, írástudatlan, egyszerű emberként jutott el az életszentség magaslataira. Ő az első cigány származású férfi, akit a katolikus egyház hivatalosan is boldoggá avatott.

Ceferino Spanyolországban látta meg a napvilágot. Születésének sem pontos dátumát, sem helyét nem ismerjük. Vándorcigány családból származott, akik számára az ilyen hivatalos adatok nem sokat jelentettek. Keresztelése napját azonban a templomi anyakönyv megőrizte. 1861. augusztus 26-án részesült a szentségben. Ebből következtethetünk születésének évére, illetve arra is, hogy szülei valószínűleg katolikusok lehettek. Két nővére és egy nála sokkal fiatalabb öccse volt. Ceferino nem tudott írni-olvasni, ám ez abban az időben nem volt ritkaság.

Ceferino gyerekkorában az egyszerű cigányok megszokott életét élte. Megtapasztalta az éhezést és a nélkülözést, és nem felejtette el, mit jelent szegénynek lenni, akkor sem,

amikor ő maga már jobb körülmények között élt. Gyerekként megtanulta a kosárfonást: nádfonatokat, puttyonyokat, kosarakat készített. Sokszor ment koldulni is és sokat éhezett. Télen, amikor felkelt, arcát és kezeit hóval dörzsölte be, amíg kicsit ki nem melegedett. Sokszor kellett átmennie a Monogro sivatagon, ahol megismerkedett egy cigány banditával (Cucarachával), aki gyakran enni is adott neki. Mindig szívesen és nagylelkűen segítette a nála rosszabb helyzetben levőket. Ugyanígy hű maradt cigány származásához, népének hagyományaihoz, szokásaihoz is. A cigányságra jellemző családközpontúság és a közösségi összetartás különösen fontos volt számára.

18 éves volt, amikor megkérte a nála két évvel idősebb Teresa Giménez Castro kezét, akivel gyerekkoruktól jól ismerték egymást. Cigány szokás szerint megesküdtek. Egyházi szertartás szerint csak jóval később, több mint harminc év múlva házasodtak össze. Teresa kicsi, kövérkés, nagyon tiszta asszony volt. Ceferino kimondhatatlanul szerette őt, nagyon jó és szerető férje volt.

Nem sokkal Teresával kötött házasságuk után Ceferino apja elhagyta feleségét, így ettől kezdve Ceferino lett a családfő, ő nevelte fel legkisebb testvérét is, aki bátyját Pelé papának hívta. Ceferino nagyon szerette a gyerekeket, és értett a nyelvükön. Saját gyermekeik nem születtek, ezért később egyik unokahúga La Pepita nevelését is vállalta, akit feleségével örökbe fogadtak. A kislányt rendkívüli módon szerette, nagy odaadással nevelte. Az irgalmas nővérek (apácák) iskolájába járatta. La Pepita megtanult írni-olvasni, kötni és zongorázni is. Azt tervezte, hogy tanítónő lesz.

A család Barbastro városába költözött, ahol egy lakást béreltek. A környéken vízvezeték nem volt, vizet a folyó túloldaláról, egy kútból hoztak. Ceferino Barbastro városában egyre vallásosabb életet kezdett élni. Naponta járt misére. Körmenetek alkalmával az egyik zászlót mindig ő vitte. Csütörtök esténként a szentségimádásokon szintén mindig ott volt, imádkozott és énekelt. Nem tudta elviselni, ha valaki káromkodott. Azt mondta: „Mivel sértett meg téged az Isten? Ne szidd az Istent és ne mondj rosszat Istenről, de a papokról sem!”

Ceferino lókereskedőként dolgozott. Mindenki becsületes, igaz emberként ismerte. Soha nem hazudott és nem károsított meg senkit. Különleges adottsága volt a konfliktusok elsimításához, gyakran vállalta a békéltető szerepét vitás ügyekben. Cigányok és spanyolok között is a békés együttélés lehetőségeit kereste.

Egy nap Barbastro főutcáján vitt keresztül az útja, amikor meglátott egy idős embert, aki szemmel láthatóan rosszul volt, vért hányt. A jelek szerint tüdőbajos lehetett. Senki nem mert a közelébe menni, mivel félték, hogy megfertőzi őket. Ceferino volt az egyetlen, aki magával nem törődve, irgalmas szamaritánusként a beteg segítségére sietett. Volt ott egy kút, a zsebkendőjével megmosta az idős ember arcát, aztán hazatámogatta. Ez az önzetlen jó cselekedet később nagy változást hozott az életébe. Kiderült ugyanis, hogy a beteg öregember a város korábbi polgármestere volt. Az egész városban híre ment az esetnek, és Ceferinót ettől kezdve különösen megkedvelték. A volt polgármester öccse, Simón, elhatározta, hogy segít Ceferinónak. Akkoriban ért véget az I. világháború és sok katonaló fölöslegessé vált. Simón adott egy nagyobb összeget Ceferinónak, hogy menjen el Franciaországba és ott vegyen egy vagon öszvért, amelyeket akkoriban nagyon olcsón adtak. Ceferinó el is ment, megvette az öszvéreket, áthozta őket Spanyolországba (vasúton és gyalog át a hegyeken) és nagy haszonnal eladta őket. Az első dolga az volt, hogy a kölcsönkapott pénzt visszafizette Simónnak.

A nyereség felét is neki akarta adni, de Simón ezt elutasította. Örült, hogy meghálálhatta Ceferinónak a bátyja iránt tanúsított felebaráti szeretetét.

Ceferino egyszerre gazdag ember lett (az eddigi szegénységéhez viszonyítva). Megvette azt a lakást, amelyben addig is laktak, mögötte pedig nagy istállókat rendezett be. Ettől kezdve nagyon sokat segített a szegényeken. Egyik cigány barátjának, aki segítséget kért tőle, azt mondta: „Menj csak be az istállóba és vidd el, amire szükséged van!” A koldusokat gyakran behívta a házába, enni adott nekik és gyakran pénzt is. Aztán vállukra tette a kezét és azt mondta: „Adiós, adiós!” (Isten veled!) Teresa néha nyugtalanzkodott is, hogy a végén még újra szegények lesznek. Ceferino ettől kezdve gazdag ember lett, de a lelke mélyén megmaradt annak, akinek született: egyszerű cigányembernek. A pénz nem tette sem önteltté, sem kapzsvivá. Csak több lehetőséget adott neki, hogy másoknak segítsen.

Barbastróban Ceferino összebarátkozott egy egyetemi tanárral. Gyerekei úgy tekintettek a tanulatlan, de csupa szív emberre, mint egy jóságos nagybácsira. Don Nicolás a barátság kezdetén próbára akarta tenni Ceferinót. Két ismerőst megkérte, hogy amikor ő kimegy a szobából, azok kezdjék el őt jó hangosan szidni, kritizálni. Ceferino egy ideig meglepetve hallgatott, aztán az ajtóhoz ugrott és kiterjesztett karokkal azt mondta: „Vigyázzatok, mit mondtok! Nem egyet támadtok, hanem kettőt, Don Nicolást és engem!” Don Nicolás gyakran magával vitte Ceferinót Valladolidba az egyetemre. Ceferino így ott lehetett a püspökök és miniszterek között, amikor XIII. Alfonz király felajánlotta Spanyolországot Jézus Szívének. Ceferino Don Nicolás gyerekeinek fogadott és nagyon szeretett nagybácsija lett, rengeteget mesélt a gyerekeknek. Gyakran Ceferino ott is aludt Don Nicolás családjának a házában. Volt ott egy kis szobája és sokféle munkát elvégzett a ház körül. Don Nicolas volt nagy hatással barátjára, különösen a hit útján. Neki köszönhetően határozta el Ceferino, hogy egyházilag is házasságot köt Teresával. Az esküvő előtt mindketten szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járultak. Ceferino vallási élete fokozatosan elmélyült. Több egyházi, karitatív egyesületnek is tagja lett, felesége halála után pedig belépett a ferences harmadrendbe.

Egyszer egy igen kellemetlen eset történt Ceferinóval. Sok kiváló öszvért vitt egy lóvásárra Vendrellbe. Ott a vásáron egy kereskedő felismert Ceferino öszvérei közül egyet, amit őtőle loptak el. Azonnal hívta a rendőrséget, Ceferino fogdába került. A tárgyaláson aztán tisztázódott, hogy az öszvért ténylegesen ellopták az illető kereskedőtől, de a tolvaj nem Ceferino volt. Ő becsületesen, pénzért vette meg az állatot és fogalma sem volt arról, hogy lopott jószág. A tárgyalás végén a bíró kicsit viccesen azt mondta: „Pelé nem tolvaj, ő szent Ceferino Giménez Malla, a cigányok védőszentje!” A tárgyalás napján a cigányok 40 kilométer hosszan megszállták az országutat kordékkal, lovakkal. Így követelték Pelé kiadatását, akinek az ártatlanságáról meg voltak győződve. Másnap Ceferino elment a barbastrói dómba és hálát adott Istennek. Ceferino lassan a cigányok vezére, 'polgármestere' lett. Nagyon sokaknak segített. Sokszor nagy gyerekcsapat kíséretében felment a dombra és mesélt a gyerekeknek a cigány banditával (Cucarachával) való találkozásairól, de az evangéliumról is. Az egyik kisgyerek így emlékezett vissza ezekre a vidám, boldog órákra: „Úgy beszélt velünk, gyerekekkel, mintha felnőttek lennénk.”

Teresa halála nagy veszteség volt a szerető férj számára. Magányában esténként gyakran gyertyát gyújtott a képe előtt. Az egyik kezében egy hajtincsét, a másikban a rózsafüzérét szorongatta, úgy imádkozott. Öregkorára nem voltak nagy igényei. Házát fogadott lányának adta, ő maga pedig egy kis lakásba költözött.

1936-ban kitört a spanyol polgárháború. Barbastro és környéke a vörösök (kommunisták, köztársaságiak) kezére került. Hajtóvadászat kezdődött a papok ellen. Néhány hónap alatt a barbastrói egyházmegye papjainak 87%-át megölték. Egész Spanyolországban a polgárháború alatt 4184 papot és kispapot, 2365 szerzetest és 283 apácát öltek meg a hitük, hivatásuk miatt. A polgárháború első napjaiban történt, hogy Barbastróban egy fiatal papot elfogtak a vöröskatonák. A fiatal pap próbált kiszabadulni a kezeik közül. Ceferino éppen arra járt, odalépett a katonákhoz és azt mondta: „Szűzanyám, segíts meg!” Ennyien egy ellen, aki ráadásul még ártatlan is?” Azonnal őt is elfogták. A zsebeiben egy rózsafüzért és egy lókaparót is találtak, amiket szintén bűnjeleknek tekintettek. Ceferino börtönbe került. A börtönben rengeteget imádkozott, főként a rózsafüzért. Két héttel később, 1936. aug. 8-ról 9-re virradó éjszaka több társával együtt kihurcolták a temetőbe. Ott a temetőben lőtték agyon őket. Ceferino kezében a rózsafüzért tartva halt meg, miközben azt kiáltotta: „Viva Cristo Rey!” (Éljen Krisztus király!) A fogadott lánya, Pepita ezen az éjjelen nem tudott aludni. Újra és újra felkelt, járkált, aztán hallotta a temető felől a lövéseket. Akkor még nem tudta, hogy Ceferinót is kivégezték. Másnap a cigányok egy csoportját hajtották ki oda, hogy megássák nekik a sírt. Ceferino egy paphoz kötözve, arccal lefelé, véresen feküdt a földön.

A cigányok védőszentjét, aki így élete végén a vértanúság koronáját is elnyerte, II. János Pál pápa avatta boldoggá 1997. május 4-én. Liturgikus ünnepe is május 4-e.

Boldog Ceferino a cigányok védőszentje, példaképe. Fiatalon bátran segített a beteg, vért hányó öregembernek. Idős korában próbált megvédeni egy ártatlanul elhurcolt fiatal papot. A családját szerette, a fogadott lányát nagy gonddal nevelte, taníttatta. Amikor csak tudott, segített a nálánál szegényebbekben. Becsületes, mindig igazat mondó ember volt, olyan, akiben a barátai vakon megbízhattak. Mély hitű ember volt, akinek a történeteire a gyerekek egy életen át emlékeztek. Segítse az ő példája cigány testvéreinket, hogy úgy élhessenek, mint boldog Ceferino! Segítse boldog Ceferino életpéldája a nem cigányokat is, hogy hasonló barátsággal álljanak cigány testvéreik mellé, mint azt Don Nicolás vagy Simón tette! Hogy testvérként, egymást megbecsülve és tiszteletben tartva tudjunk együtt élni ebben a kicsi, sokat szenvedett országban, úgy, mint egyetlen Atyának gyermekei!

Ceferino az első olyan cigány, akit a katolikus egyház boldoggá avatott. Szimpatikus, nagylelkű ember volt, akit már életében a cigányok polgármesterének, a cigányok védőszentjének neveztek. Boldog Ceferino Cigány Lovagrend működik ma is Ceferino tiszteletére és érdemeit követve.

A Magyar Kurír cikke a 2011. júniusi Pápa látogatásról:

A Vándorlók és Utazók Lelkigondozásának Pápai Tanácsa bejelentette: június 11-én, szombaton délben 1400 cigány embert fogad a Szentatya a Vatikánban.

Az európai cigányok június 11-én és 12-én zárandoklaton vesznek részt Rómában Boldog Ceferino Giménez Malla spanyol származású cigány vértanú halálának 75., születésének 150. évfordulója alkalmából. A cigány küldöttséget Antonio Maria Vegliò érsek, a pápai tanács elnöke kíséri el a Szentatyához, beszél a cigányság egyházban betöltött szerepéről és arról, kirekesztettségükben hogyan találhatnak lelki támaszt az egyházban.

Négy rövid tanúságtételre kerül majd sor. Az egyiket Ceia Stojka lovári cigány asszony mondja el, aki túlélte az auschwitz-birkenau-i és a bergen-belseni koncentrációs tábor. Szabadulása után Bécsben telepedett le, könyveivel, festményeivel hiteles tanúságot ad népe tragikus sorsáról.

A közlemény megemlíti, hogy VI. Pál pápa is találkozott 1965-ben a cigányokkal a Róma közelében fekvő Pomeziában, II. János Pál pedig a 2000-es jubileumi évben kérte az Úr bocsánatát azokért a bűnökért is, amelyeket az egyház gyermekei a cigányok ellen követtek el – tájékoztat a Vatikáni Rádió olasz nyelvű honlapja.

Forrás:

www.kethanodrom.hu

wikipedia.org

mariaradio.ro

keresztényelet.hu

Magyar Kurír

Szent Flórián vértanú

Magas rangú katonatiszti családból származott, és maga is a császári hadsereg tisztje lett. A 3. sz. második felében szolgált. Mint sok más katona, ő is keresztény lett. A század utolsó évtizedei aránylag nyugodtak voltak az Egyház számára, így Flórián kitöltveszolgálat éveit, békességben vehetett búcsút a hadseregtől, mint kiszolgált katona Noricum tartományban, Mantemben (Krems mellett) telepedett le.

Diocletianus császár alatt, 303-ban ismét kitört az egyházüldözés. Amikor Flórián megtudta, hogy az Enns-parti Laureacumban (ma: Lorch) elfogtak negyven

keresztényt, útra kelt, hogy amiben csak tud, segítségére legyen a foglyoknak. Mielőtt még beért volna a városba, egy csapat katonával találkozott, akiket éppen a keresztények felkutatására küldtek. Legendája szerint amikor a keresztények után kutató katonákkal találkozott, így szólt hozzájuk: „Ne fáradjatok tovább a keresztények kutatásával, hiszen én magam is keresztény vagyok. Forduljatok meg, és jelentsétek a parancsnoknak.”

Aquilinus, aki korábban katonatársa volt Flóriánnak, először nyájasan beszélt az elébe állított Flóriánhoz: „Jöjj velem, és bajtársaiddal együtt áldozz az isteneknek, s velük együtt ismét élvezni fogod a császár kegyelmét”. Flórián ezt megtagadta, s mikor Aquilinus kínpaddal fenyegette, így imádkozott: „Uram Istenem, tebenned reméltem, tehát soha meg nem tagadhatlak. Kész vagyok érted szenvedni, és föláldozni életemet, csak adj erőt a szenvedésre, és végy föl választottaid sorába, kik előttem megvallották szent nevedet.”

Aquilinus ennek hallatára rákiáltott: „Micsoda badarságot beszélsz, hogy dacolni akarsz a császár parancsával!” Mire Flórián: „Míg földi fegyvert hordtam, titkon szolgáltam Istenemet, és a sátán soha nem bírt elidegeníteni tőle. Most a testem ugyan hatalmadban van, de a lelkemnek nem árthatsz, mert az egyedül Istené. Engedelmeskedem parancsaidnak, amennyiben mint katona ezzel tartozom, de arra senki nem kényszeríthet, hogy bálványokat imádjak!” Miközben botozták, ezt mondta: „Tudd meg, semmiféle kínzástól nem félek. Gyújts máglyát, és én Jézus Krisztus nevében örömmel lépek rá. Íme, most áldozatot mutatok be Uramnak Istenemnek, aki megerősített, s ezen megtiszteltetésre méltatott engem.”

Egykori katonatársai vitték a kivégzésre. Megkötözték, követ kötöttek a nyakába, és fölállították a híd korlátjára, de egyikük se merte a vízbe taszítani. Hosszú idő után jött egy fiatal katona, aki nem ismerte Flóriánt, ő odaugrott és belelökte az Enns folyóba. Amikor azonban kíváncsian utána tekintett, hogy lássa elmerülését, megvakult.

Az ítéletet 304. május 4-én hajtották végre: az Enns hídjáról taszították le Flóriánt.

A szent vértanú testét a víz később egy kőszirthez hajtotta. Holttestét egy Valéria nevű özvegy kiemelte a vízből és eltemette. A sír fölé később templomot építettek, mely a bencések, majd a lateráni kanonokok gondozásába került. Körülötte épült ki a mai híres kegyhely, St. Florian (Linz-től délre). Tisztelete főként Bajorországban, Ausztriában és Magyarországon terjedt el. Árvizek és tűzvészek ellen védő szent.

Ereklyéit később Rómába szállították, egy részük pedig III. Lucius pápa adományából Krakkóba került. Ezóta a lengyelek egyik védőszentjüként tisztelik Szent Flóriánt.

A 17. sz. óta alig van olyan magyar helység, ahol Szent Flórián képét vagy szobrát meg ne találunk templomokban, házakon, utak mentén. Katonaruhában, égő házzal ábrázolják, melyre dézsából vizet önt. Erre az ábrázolásmódra legendája két magyarázatot is kínál. Az egyik szerint Flórián még gyermek volt, amikor imádságára csodálatos módon kialudtak egy égő ház lángjai. A másik magyarázat szerint egyszer egy szénégető nagy máglyát rakott, melyet annak rendje-módja szerint portakaróval fedett be. Amikor a farakás belseje már izzott, egy nagy szélvihar megbontotta a portakarót, és az egész lángba borult. A szénégető próbálta újra befödni a máglyát, de eközben ő maga is a lángok közé esett. Nagy veszedelmében így fohászolt: „Szent

Flórián, aki vízben lettél vértanú, küldj vizet segítségemre, és mentsd meg az életemet!”
Azonnal víz öntötte el a máglyát, és a szénégető megmenekült.

† Kérünk, Urunk, Szent Flórián érdemeiért és könyörgésére oltalmaz bennünket minden lelki és testi veszedelem, főként a tűz pusztításai és gonosz vágyaink lelket emésztőlángjai ellen!

Forrás: Diós István: Szentek élete

Schütz Antal: Szentek élete

2024. május 7. - Boldog Gizella királyné

Életrajza olvasható 2023. május 7-én.

2024. május 10. – De Avilai Szent János áldozópap és egyháztanító

Juan de Ávila 1499-ben vagy 1500-ban született a dél-spanyolországi Almodovar del-Campóban, apja tehetős zsidó konvertita (valamely vallásfelekezetből a katolikus Egyházba tért hívő, szűkebb értelemben a protestánsból lett katolikus) volt. Ez a körülmény állandó akadályt gördített életútjába, jóllehet tanítványa és életrajzírója, Granadai Lajos (1504-1588) elhallgatta ezt a tényét. A tehetséges ifjút apja a salamancai egyetemre küldte, hogy jogot tanuljon. Jánosnak azonban - valószínűleg származása miatt - nemsokára el kellett hagynia az egyetemet.

Amikor János egy bikaviadalon vett részt, oly módon hatott rá ez a kegyetlen játék, hogy elhatározta: elhagyja a világot és szerzetes lesz. Először megkérte szüleit, engedjék meg neki, hogy három évig otthon éljen az imának és szemlélődésnek. Kéréséhez örömmel hozzájárultak, mert így legalább tovább a közelükben tudhatták. János ezután az alcalái egyetemen "a művészetek baccalaureusa" (legalacsonyabb akadémiai fokozat, melyet egyes korokban és országokban az egyetem (első három, esetleg négy évfolyamának elvégzésével lehetett elnyerni) fokozatot szerzett meg, majd három éven át teológiát tanult. Szülei időközben meghaltak és tekintélyes vagyont hagytak rá. Amikor pappá szentelték, vagyonát szétosztotta a szegények között.

Azt tervezte, hogy hithirdető lesz Amerikában, amelyet nemrég fedeztek fel, de tervéről származása miatt le kellett mondania.

Sevilla érsekének megbízásából, mint prédikátor és népmisszionárius kilenc éven át bejárta egész Andalúziát. Fiatalok és öregek, szegények és gazdagok tolongtak prédikációira, az általa előidézett megtéréseket pedig nem is lehet elsorolni. Leghíresebb „megtérője” volt Istenes Szent János.

Barátai közé tartozott Loyolai Szent Ignác, Alcantarai Szent Péter és Avilai Nagy Szent Teréz.

E rendkívüli ember nyitottsága a világ felé messze kora előítéletei fölé emelkedett. Így foglalkozott Rotterdami Erasmus írásaival, egy ideig a lutheri tanok felé hajlott, és talált bennük neki tetsző dolgokat, különösen a Bibliával és az egyházatyákkal kapcsolatban.

Hozzájárult mindezekhez, hogy János nem ismerte a félelmet. Kipellengérezte a gazdagok és hatalmasok köreiből található visszás állapotokat, ezáltal sok ellenséget szerzett magának.

Mint veszedelmes újítót bepanaszolták az inkvizíciónál és fogságba vetették. 1532 decemberében huszonnégy vádpont ellen kellett védekeznie.

Íme néhány:

- Nem azt merészelte-e mondani, hogy az eretnekeként nyilvánosan elégetett emberek vértanúk? - De igen. Ha az elítélt azt gondolja, hogy a helyes úton jár, és ha a halált a hit szellemével fogadja, bírját pedig nem gyűlöli, vértanú.
- Nem mondta-e azt is, hogy jobb lenne alamizsnálkodni, mint miséket mondatni? - Ha a nép éhezik, a klérusnak pedig van elég misestipendiuma (miseadomány), bizonyára ez is helytálló!

1533-ban szabadon engedték, de figyelmeztették, hogy legyen óvatosabb kifejezéseiben. Amikor szabadon bocsátása után első ízben prédikált nyilvánosan, a néptömeg nagy lelkesedéssel ünnepelte.

Könyvét, az Audi filia-t mégis betiltotta az inkvizíció. Ezt a művét fogságában írta egy Sancha Carrillo nevű előkelő fiatal hölgy számára, aki, miután János megtérítette, imádságnak és vezeklésnek szentelte életét.

Bár hitszónokként is megfeszített tevékenységet folytatott, kiterjedt levelezése mellett maradt még ideje egyéb feladatok elvégzésére is. Műszaki érzékére is vall, hogy kitalált egy újfajta öntözési eljárást. Tizenöt magasabb fokú iskolát is alapított (a mai gimnáziumokhoz hasonlókat), közülük a baezai csakhamar egyetemi rangra emelkedett. Eközben nagy anyagi és emberi nehézségekkel kellett megküzdenie. Különösképpen felkarolta sorstársait, a megtért zsidókat és fél zsidókat, akiknek hasonló nehézségeket kellett elszenvedniük, mint neki. Ugyanilyen okokból több tanítványát küldte Granadába a moriszkók, az iszlám konvertiták megsegítésére, akiket hasonló korlátozások sújtottak.

1545-ben kapcsolatba került Loyolai Ignáccal. Fellelkesülve hosszú ideig azon gondolkodott, hogy tanítványaival együtt belép a Jézus Társaságába. Megbeszéléseket is folytatott róla, és Ignác nem is vonakodott volna, hogy fölvegye őket. „Avila sokat adhatna nekünk” – vélte Ignác. Úgy látszik, hogy Andalúzia akkori provinciálisa, P. Bustamente nem volt olyan készséges, mint az alapító. Ellenezte János belépését,

feltehetően zsidó származása miatt. Akadályként jelentkezett János folytonosan rosszabbodó egészségi állapota is. Nyugodtan halnék meg, ha barátaimat e szent társaság szárnyai alatt hagyhatnám - mondta. Ez sem sikerült, mert granadai barátai között számos megtért zsidó volt, és a rend nem vette fel őket. Néhány tanítványa 1554-ben mégis belépett a Jézus Társaságába.

Amikor a trienti zsinat (1545-1563) idején Granada érseke szívesen magával vitte volna Jánost tanácsosaként, gyenge egészségi állapota nem tette lehetővé az utazást. Különböző munkákat is írt a papok cölibátusáról, a katolikus nevelésről és az Oltáriszentség tiszteletéről. Az 1565. évi toledói zsinaton, amelyen a zsinati határozatok gyakorlati megvalósításáról volt szó, János fontos szerepet játszott.

Leveleiben és egyéb írásaiban különösen feltűnő a Szentírás ismerete, az Ószövetséget és az Újszövetséget egyaránt idézte.

Írásaiban némely dolog ma különösnek tűnik számunkra, más viszont még ma sem vesztett semmit kifejezőerejéből és eredetiségéből. „Semmit sem vásároltunk túl drágán, ha Istent szolgáljuk vele” - mondta egyszer, és: „Ne fordítsuk el tekintetünket Istentől, ha nem akarunk megvakulni!”

Jellemző rá a következő epizód: János megfigyelt egyszer egy papot, aki hanyagul misézett. A kehely fölött az ostyával olyan sebtében és unottan írta le a kereszt jelét, hogy Jánosnak megfájdult a lelke. Az oltárhoz ment, úgy tett, mintha egy gyertyát igazítana meg, és közben odasúgta a papnak: „Bánjon vele jól, egy jó Atya Fia!” A mise után beszélt a papnak arról a tiszteletről, amellyel Krisztus testének tartozunk. A pap annyira megilletődött, hogy könnyekben tört ki, mire János átölelte.

1569. május 10-én halt meg a Cordoba melletti Montillában, és az ottani jezsuita templomban temették el. 1894-ben boldoggá avatták, 1970-ben VI. Pál pápa avatta szentté. 2012-ben pedig, az új evangelizációról szóló püspöki szinódus nyitó szentmiséjén Bingeni Szent Hildegárdal együtt egyháztanítóvá nyilvánította őt XVI. Benedek.

Akkor azt mondta róla a pápa: „Jól ismerte a Szentírást, buzgó missziós lelkülettel rendelkezett. Különös képessége volt arra, hogy mélyen behatoljon a megváltás misztériumába, amit Krisztus az egész emberiség számára végbevitt. Isten embereként összekapcsolta az imádságot az apostoli tevékenységgel. Nagy gondot fordított a prédikációra, a szentségek gyakori vételére, a papjelöltek, a szerzetesek és a világi hívek képzésének fokozására, az Egyház termékeny reformját szem előtt tartva.”

Forrás:

Magyar Kurir
katolikus.hu

2024. május 12. – Urunk mennybemenetele

Az V. század óta, a húsvét utáni 40. napon ünnepli az Egyház Urunk mennybemenetelének napját. Ez csütörtökre esik. Áldozócsütörtök liturgikus ünnepét több országban, így Magyarországon is a következő vasárnapon tartják.

Húsvét 7. vasárnapjával, illetve a rá következő héttel befejeződik a húsvéti ünnepkör, amely pünkösdig tart. E hetekben az Egyház Jézus Krisztus kereszthalálára, feltámadására és végül dicsőséges mennybemenetelére emlékezik. Jézus valójában húsvétkor már testében is megdicsőülve átment az Atyához, de negyven napon át megjelent az apostoloknak, hogy megerősítse őket hitükben. Megmagyarázza nekik az Ószövetségi Írásokat, a róla szóló jövendöléseket. Jézus feltámadásával átment az új, isteni létbe, nem tért vissza ebbe az életbe. A jelenések az Úr csodatételei, leereszkedései (pl. amikor az apostolokkal eszik, vagy a hitetlen Tamásnak megmutatja oldalsőjét és tenyerét).

Lukács evangéliuma végén röviden leírja Jézus mennybemenetelét: Jézus itt búcsúbeszédében mondja: „Meg volt tehát írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell és harmadnapon halottaiból föl kell támadnia. Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni, Jeruzsálemtől kezdve minden népnek. Ti tanúi vagytok ezeknek. Én pedig elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát.” (Luk 24, 44-48) A Szentlélek majd megnyitja elméjüket, hogy megértsék az Írásokat. Csakugyan, pünkösdkor minden világos lesz az apostolok számára, ahogy Péter beszédeiből kiderül.

Lukács evangélista az Apostolok Cselekedetei elején (Ap Csel 1, 8-11), ahol folytatja Jézus üdvözítő művének történetét, hosszabban, szemléletesebben írta le az Olajfák hegyi mennybemenetelt. Jézus előbb küldetést ad apostoloknak, hogy az elküldendő Szentlélek erejében hirdessék az egész világon az örömhírt. „E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el szemük elől. Miközben merően nézték, miként száll az égbe, egyszerre csak két fehérruhás férfi termett mellettük: „Galileai férfiak, szólították meg őket, mit álltok itt égre emelt szemekkel? Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybe ment.”

A szemléletes leírás lényege: Jézus megdicsőülése, átköltözése az Atyához a másik létrendbe már feltámadásával megtörtént. Most végleg eltűnik az apostolok szeme elől. Valójában nem úgy emelkedik fel az égbe, mint ahogy a helikopter felszáll. Az ég nem fenn van, hanem ott, ahol Isten jelen van láthatatlanul. Közelebb van hozzám, mint én önmagamhoz („interior intimo meo”, ahogy Szent Ágoston mondja). Az ég, a menny szellemvilág Istennel, akit körül vesznek a megdicsőültek.

A vasárnapi olvasmány az Efezusi levél elejéről (1, 17-23) a legjobb kommentárja a „mennybemenetel” misztériumának, ahogy ezt egy francia domonkos rendi szentírásstudós, Pierre Benoit magyarázta: A feltámadás után a negyvenedik napra tett és az Olajfák hegyére lokalizált mennybemenetel érzékletesen írja le Jézus megdicsőülését: „A halálon győzedelmeskedő Krisztus új életformát kezdett Isten mellett. Ő elsőnek lépett be a feltámadott életbe, hogy helyet készítson választottainak: egyszer majd eljön újra, hogy megdicsőült híveit bevezesse magával az örök életbe”. Az első keresztények hite számára tehát nem az ősi kozmológia a lényeges, nem a mennybeszállás érzékletes leírása, hanem annak az igazságnak állítása, hogy a feltámadt Krisztust az Atya felmagasztalta, és Úrrá tette minden teremtmény, az egész kozmosz felett.”

A mennybemenetellel a megdicsőült Jézus az Atya „jobbján ül”, vagyis vele együtt a mindenségen uralkodik. Végleg megvonta látható jelenlétét övéitől, de Szentlelkével jelen van a benne hívők közösségében, az Egyházban, amely az ő titokzatos Teste. A világ végéig folytatja megváltó és megszentelő művét az igehirdetés és a szentségek kiszolgáltatása révén.

(ApCsel 1,-11; Lk 24, 46-53)

Forrás:

Vatikáni Rádió

Magyar Kurír

2024. május 13. – A Fatimai Boldogságos Szűz Mária

1917. május 13-án egy Cova da Iria („Béke völgye”) nevű helyen, a portugáliai Fatima közelében három pásztorgyermek, a tízéves Lúcia Santos és unokatestvérei, a kilencéves Francisco és a hétéves Jacinta Marto egy asszonyt pillantottak meg, aki ragyogóbb volt, mint a nap.

Az Asszony a Béke Angyalának nevezte magát és imádságra buzdította a gyerekeket, és arra kérte őket, hogy minden hónap 13-án jöjjenek el Cova da Iriába. A gyermekek teljesítették a kérést, és június, július, szeptember és október 13-án ismét megjelent nekik a Szent Szűz. (Augusztusban 19-én történt a jelenés, mivel 13-án a gyerekeket kihallgatás miatt fogva tartották.)

Nyár közepén az angyal Portugália őrzőangyalaként mutatkozott be, és buzdította a gyerekeket, hogy szeretetből hozzanak áldozatot Istennek. Szeptember végén az angyal az Eucharisziával jelent meg és megáldoztatta a gyerekeket.

A Szűzanya 1916. augusztus 19-én jelent meg Valinhosban. E jelenés helyén a magyarok építettek kápolnát, melyet 1956. augusztus 12-én szenteltek fel.

A júliusi jelenés alkalmával a gyerekek látomást kaptak a pokolról. A Szűzanya ekkor kérte először, hogy ajánlják fel Oroszországot az ő Szeplőtelen Szívének. E följánlást XII. Piusz végezte el 1942-ben, majd VI. Pál 1964-ben megismételte.

A jelenések híre gyorsan terjedt, és az utolsó alkalommal, 1917. október 13-án mintegy 70 ezer ember volt jelen Cova da Iriában. Ekkor történt a híres „napcsoda”: a nap megnagyobbodott, forogni kezdett, majd úgy tűnt, rázuhan a földre.

A jelenések során a Szűzanya titkokat bízott a pásztorgyerekekre. Lúcia sokáig nem beszélt ezekről, majd az 1940-es években püspöke utasítására leírta a titkokat.

A három titok közül az első a pokol látomása és azoknak a büntetéseknek a jövője, melyek a világra várnak, ha nem hallgat Mária intésére; a második titok Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletének kinyilatkoztatása, mely reménycsillag a világ békéje és a lelkek üdvössége számára. E titkokat 1942-ben hozták nyilvánosságra.

A harmadik titkot Lúcia nővér 1959-ben egy zárt borítékban eljuttatta XXIII. János pápának, aki elolvasása után úgy döntött, hogy nem tárja fel annak tartalmát. Nyilvánosságra hozataláról II. János Pál pápa határozott 2000-ben.

Részlet a titokból: „[...] láttunk egy fehérbe öltözött püspököt, akiről úgy éreztük, hogy ő a szentatya. [...] ment botladozó léptekkel [...], fölérve a hegy tetejére, térdre borult a nagy kereszt lábánál, és egy csoport katona löfegyverekkel és nyíllal tüzelve rá, megölte őt.”

II. János Pál ellen 1981. május 13-án követtek el merényletet a Szent Péter téren. A fatimai jelenések első napja és a merénylet időpontja közti egybeeséssel kapcsolatban így nyilatkozott: „Nem tudom, ki adta a fegyvert a gyilkos kezébe, de azt tudom, hogy ki térítette el a golyót, egy láthatatlan kéz, egy anyai kéz irányította.”

Egy évvel a merénylet után a szentatya Fatimába zarándokolt, hogy hálát adjon a Szűzanyának. A lövedéket, mely megsebesítette, ma is a fatimai Mária-szobor koronájában őrzik.

A Szent Szűz kérésének eleget téve II. János Pál pápa 1984-ben felajánlotta Mária Szeplőtelen Szívének az emberiséget.

Francisco és Jacinta gyermekként hunytak el 1919-ben és 1920-ban, II. János Pál pápa harmadik fatimai útján, 2000. május 13-án avatta őket boldoggá, Ferenc pápa 2017-ben, az első fatimai jelenés 100. évfordulóján szentté avatta őket. Liturgikus ünnepük: február 20.

II. János Pál pápának a boldoggá avatáson mondott homíliájának részlete:

„A Szent Szűz anyai aggódással jött el ide, Fatimába, hogy kérje az embereket: „Ne bántsák többé Istent, a mi Urunkat, akit már annyi bántás ért.” Az anyai fájdalom késztette szóra, köpenye alá akarja gyűjteni gyermekeit. Ezért kéri a kis pásztoroktól: „Imádkozzatok, sokat imádkozzatok és ajánljatok föl áldozatokat a bűnösökért, oly sok lélek jut a pokolba, mert nincs, aki imádkozzon és áldozatot ajánljon föl értük.”

Lúcia nővér 2005. február 13-án hunyt el, kilencvenhét éves korában.

Fatima Lourdes mellett a világ legnagyobb Mária-kegyhelye, évente milliók zarándokolnak ide. A Szűzanya jelenéseinek helyén 1918-ban kápolnát építettek. Ezt követően lelkigyakorlatos ház és kórház létesült a völgyben. A bazilika építését 1928-ban kezdték. A szentély előtti nagy teret 1951-ben alakították ki.

Fatimai üzenetek:

A Boldogságos Szűz a fatimai jelenések alkalmával 3 dolgot kért:

1. mindennapi rózsafüzér, ima és engesztelés a bűnösök megtéréseért.
2. Mária Szeplőtelen Szívének tisztelete, különösképpen az engesztelő elsőszebatokek tartásával.
3. A pápa ajánlja föl a püspökek kollégiumával együtt a világot, Oroszország külön említésével Mária Szeplőtelen Szívének, és ezt a felajánlást mindig tudatosítsák.

1917. VII. 13-án a Szűzanya 3 titkot is közölt a látnokokkal. Az első kettőt Lúcia nővér 1941. VIII. 31-én levélben közölte a leiriai püspökkel. Az 1. titok a pokol látomása és azoknak a büntetéseknek a jövődölése, melyek a világra várnak, ha nem hallgat Mária intésére. A 2. titok Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletének kinyilatkoztatása, mely reménycsillag a világ békéje és a lelkek üdvössége számára. E két titkot Schuster milánói bíboros 1942-ben hozta nyilvánosságra egyházmegyei körlevelében Őszentsége, XII. Pius pápa püspökké szentelésének 50 éves jubileumára a fatimai Szűzanya első jelenésének 50. évfordulóján címmel. A 3. titkot Lúcia nővér 1944. VI. 17-én zárt borítékban adatta át a leiriai püspöknek, aki azt később a lisszaboni nuncius által eljuttatta Rómába, XXIII. János pápának. A Szentatyá 1960. V. 13-án vett tudomást a levél tartalmáról Ottaviani bíboros és néhány munkatársa jelenlétében, és kérte, hogy ne hozzák nyilvánosságra. 1996-ban a Szentatyán kívül Ratzinger bíboros ismeri a titkot.

Az első világháború szörnyű vérzivartart zúdított az egész világra, sok-sok könnyet, gyászt, fájdalmat és ínséget okozva. 1917. május 13-án a portugáliai Fatimában a Szent Szűz megjelent három pásztorgyermeknek: Lucia Santosnak, valamint Francesco (Ferenc) és Jacinta (Jácinta) Martónak, és engesztelésre, imádságra és bűnbánatra szólította őket. A jelenések a következő hónapokban a 13. napon megismétlődtek. Az utolsó jelenéskor, október 13-án történt a "napcsoda", melyet előre jelzett a Szűzanya. Urunk Jézus Krisztus a kereszten Szent Anyjára bízta az emberiséget, és a Szent Szűz valóban hathatós közbenjáró volt a történelem folyamán. Gondolkodó, féltő anyai szeretetének megnyilatkozása a fatimai jelenéssorozat is.

A jelenések kivizsgálása 1929. április 14-én fejeződött be.

Forrás:

kattima.hu

veszpremiersekseg.hu

magyarkurir.hu

katolikus.hu

2024. május 16. – Nepomuki Szent János áldozópap és vértanú

Élettörténete olvasható 2023. május 16-án.

2024. május 18. – Szent I. János pápa és vértanú

Római hagyomány szerint János Toszkánából származott és 523. augusztus 13-án lett Hormisdas pápa utóda. Hároméves pápasága (523–526) nem állt kedvező csillagzat jegyében.

János sorsát csak a kor Kelet- és Nyugat-Róma között fennálló egyházi és politikai feszültségének ismeretében lehet megérteni. Itáliában a keleti gótok voltak az urak Nagy Theodorich alatt (471–526), Konstantinápolyban Jusztinosz császár uralkodott (518–527). Theodorichot 498-ban elismerték Itália uralkodójának, és mint a kelet-római császár helytartója uralkodott Ravennában. Ravenna műemlékei mindmáig tanúskodnak uralkodói öntudatáról és a klasszikus műveltségnek az ő uralma alatt bekövetkezett jelentős utóvirágzásáról. A nagy műveltségű Cassiodorus segítette a királyt a régi római örökség megőrzésében.

A római püspök és egyháza iránt Theodorich jóindulatú és nagyvonalú volt. Ariánus keleti gótjai és a bennszülött katolikus lakosság között igyekezett fenntartani a békét és az egyetértést. A római egyháznak a politikai támogatásra szüksége volt, mert a kelet-római egyháztól gyűlölködő szakadás választotta el. A kalcedoni zsinat (451) teológiai döntése a bizánci egyházban elkeseredett viszálykodást támasztott. Ismételten kísérletet tettek a harcoló pártok békítésére. Teológiai kompromisszum-formulákat tettek az asztalra, de azok nem feleltek meg sem a zsinat szándékának, sem az ellenfeleknek. Zénó császár 482-ben Akakiosz pátriárka beleegyezésével kihirdetett egy ilyen egységesítő formulát: ez az ún. Henotikon. Róma azonban tiltakozott, és ez a két egyház szétszakadását eredményezte (akakioszi szakadás). Róma szemében a bizánci egyház és császár eretneknek számított.

A Bizánccal való teológiai nézeteltérés jó irányban hatott Theodorichra a római egyházhoz fűződő viszonyában. Rómának ugyanis Theodorich hatalma biztosította, hogy a bizánci hitvallást ne lehessen rákényszeríteni. Amikor azonban Hormisdas pápa alatt 519-ben megszűnhetett a szakadás, és a két egyház újra egyesült az egy hitben, Itáliában döntően megváltozott a helyzet. A római hagyománynak megfelelően inkább a kelet-római császárt kedvelték, mint a keleti gót Theodorichot. Theodorich nagyra törő terveket szőtt egy nyugat-római-germán állam alapításáról. Ennek állt volna útjában és megghiúsulását jelentette volna, ha sikerül kiterjeszteni a kelet-római befolyást más germán államokra, pl. Sigismund király Burgundiájára vagy az észak-afrikai vandálokra. Ilyen körülmények között a Kelet-Római Birodalommal való rokonszenv vagy barátság felségárulás számba ment. A király hosszú éveken át legbizalmasabb embere, a politikus és filozófus Boëthius ennek a gyanúnak esett áldozatául 524-ben.

A császári politika zordságát hamarosan megérezte I. János római püspök is. Theodorich a gótok szószólójának tartotta magát bizánci területen is, ahol Jusztinosz császár fölújította a régi római eretnek-törvényt, és 524-ben az ariánus gótok ellen fordult. Ez kényszer-megtérésekhez vezetett. Az ariánusoktól elvették templomaikat, és katolikus istentiszteleti célokra használták őket. Félő volt, hogy a császár és Theodorich versengése vallásháborúba csap át. Ebben a feszült helyzetben Theodorich Róma püspökét tette meg a bizánci udvarba menesztett egyik küldöttség vezetőjének. A katolikus főpásztornak kellett az ariánus gótok érdekében közbenjárnia és a császárt kártérítésre fölszólítani. Elutazása előtt János Ravennában ezt mondta a királynak:

„Tedd hamarosan, amit tenni akarsz. Szilárdan állok előtted. Nem ígérem neked, hogy megteszem, amit kívánsz. Nem fogok a császárnak ilyet mondani.”

Jánost a keleti útra politikai parancs kényszerítette, amely szinte lehetetlent kívánt tőle. Ez volt az első pápai utazás a bizánci udvarba. Két évszázadon át kényszerültek ezután római pápák – többnyire kritikus helyzetekben és megalázó körülmények között – erre a tengeri útra. Most azonban Jánost teljes tisztelettel fogadták Konstantinápolyban. 526 húsvétján a bizánci szertartások értelmében ő tehetette a császár fejére a koronát. Küldetésében, amelyet maga sem tudott egész szívvel vállalni, természetesen nem érhetett el teljes sikert. A keleti-gót országban a katolikusok ellen kilátásba helyezett megtorlások tanácsossá tették, hogy a császár megígérje az ariánus templomok visszaadását. A kényszer-megtérések visszavonását azonban nem biztosították. Biztos, hogy a pápa nem is erőltette Theodorich e követelését. Theodorich számára tehát üres kézzel tért vissza a pápa Itáliába. A felségárulás gyanúja igen kézenfekvő volt. A pápát a ravennai udvarban fogva tartották, és néhány nap múlva, 526. május 18-án meg is halt ott. Holttestét Rómába szállították, és a Szent Péter-bazilika előcsarnokában temették el.

Az utókor vértanúnak tekintette a pápát. Ravennai kényszertartózkodását hosszú rabságnak tekintették, hirtelen halálát a börtönben elszenvedett nélkülözésekkel magyarázták. Sírfelirata is küldetésének és halálának ilyen értelmezését tükrözi: „Krisztus vágóáldozata.” A hagyomány további fejlődésében megerősödött a meggyőződés János pápa vértanúságáról. Theodorich képe közben komor és ellenséges lett. Dühöngő katolikus-üldözővé lett, akire sokat átruháztak abból, amit a régi egyház az üldözőkről elbeszél. Nagy Szent Gergely elmondja egy remete látomását, amelyben János pápa és a Theodorich által megöletett római Symmachus a gót királyt egy vulkán kráterébe taszította. Az így értelmezett történetben a pápa egyoldalúan az egyházi szabadság állhatatos védelmezője lett, aki azonban elbukik a világi hatalom túlerejével szemben. A szentek tiszteletében János egy típusa lett az egyházi férfinak, aki csak szenvedve tud győzni.

Ünnepét a 12. században vették föl a római naptárba, május 27-re, amikor a Szent Péter-bazilikában történt temetésére emlékeztek. 1969-ben áthelyezték halála napjára. A szent pápáról, akit a későbbi egyház „Krisztus vágóáldozata” névvel tisztelt meg, nem sok személyes és egyéniségére jellemző esetet ismerünk, inkább csak történeti eseményeket. Egy legendásan kibővített elbeszélés elmondja, hogyan érkezett meg a Boszporusz-melléki császárvárosba.

Amikor elterjedt Konstantinápolyban a pápa és küldöttsége érkezésének a híre, az ünnepi ruhába öltözött nép több órányi járásra elébe ment. Ünnepélyes körmenetben, keresztel, lobogókkal és égő gyertyákkal fogadták Róma püspökét. Nyilvános ünnep és általános öröm kísérte érkezését. Mindenki a magas vendég áldását várta. A császár maga is kiment elébe udvarával együtt, leborult előtte, és rendkívüli tiszteletadásban részesítette.

János az úgynevezett Aranykapun vonult be a városba. A kapu ívei alatt egy vak borult le előtte. Arra kérte, hogy Krisztus helytartójaként segítse szeme világához, ahogyan Krisztus is megtette ezt. János megérintette a vak szemét, keresztet vetett rá, és az rögtön látott.

† Istenünk, hívó lelkek oltalmazója, ki ezt a napot Szent János pápa vértanúságával szentelted meg, kérünk, hallgasd meg néped könyörgését, és engedd, hogy akik tiszteljük őt, hitének állhatatosságában követhessük!

2024. május 19. - Pünkösöd vasárnap

Pünkösöd a Szentlélek eljövételének ünnepe a húsvét utáni 50. napon.

Az Ószövetségben az egyik zarándokünnep, melyen Izrael fiainak meg kellett jelenniük Jahve színe előtt (Kiv 34,23; MTörv 16,16).

A pünkösöd örömnep volt (Iz 9,2), melyen hálát adtak Jahvénak a búzatermésért. Pünkösdkor az első termést (zsenge) mutatták be (Kiv 23,16; 34,22); a MTörv 16,10 önkéntes adományokat ír elő, melyeket a szentélyben kellett elfogyasztani, és meg kellett osztani a szegényekkel és a levitákkal.

Jézus korában az ünnep történelmi jelleget öltött: a Sínai-hegyen kapott Törvény kihirdetésének emléknappja, ami az Egyiptomból való kivonulás után az 50. napon történt, és ilyenkor nagy sokaság zarándokolt mindenfelől Jeruzsálembe (ApCsel 2,5; ZsidTört 17,10,2).

Az Újszövetségben a Jézus feltámadása utáni 50. nap, a Szentlélek eljövételének napja (ApCsel 2,1-13). Az Úr Jézus mennybemenetele előtt (ami 40 nappal a feltámadása után történt) megismételte a Szentlélek eljövételére vonatkozó ígérését: „megkapjátok a Szentlélek rátok leszálló erejét, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, s egész Júdeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

A várakozás és készülődés napjaiban a 11 apostol és a tanítványok „egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt (1,14), és a közel 120 fős közösségben megválasztották Júdás utódját, Mátyást (1,15-26). Amikor pedig elérkezett pünkösöd napja, „mind együtt voltak ugyanazon a helyen. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol ültek. Majd lángnyelvek jelentek meg nekik szétoszolva, és leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket.” (2,1-4.) Amikor az összesereglett, mindenféle nyelvet beszélő zarándokok saját anyanyelvükön hallották szólni az apostolokat, és csodálkoztak, Péter beszélni kezdett és elmagyarázta, hogy amit látnak, az a próféciák beteljesedése, és erre a végkövetkeztetésre jutott: „Tudja meg hát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy az Isten azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek, Úrrá és Krisztussá tette! E szavak szíven találták őket. Megkérdezték Pétert és a többi apostolt: Mit tegyünk hát, emberek, testvérek? Térjete meg, felelte Péter, és keresztelkedjék meg mindegyiktek Jézus Krisztus nevében bűnei bocsánatára. És megkapjátok a Szentlélek ajándékát. Mert az ígérlet nektek és fiaitoknak szól, meg azoknak, akiket, bár távol vannak, meghívott a mi Urunk, Istenünk. Még más egyéb szavakkal is bizonyította ezt, és

buzdította őket: Meneküljete ki ebből a romlott nemzedékből! Akik megfogadták szavát, megkeresztelkedtek. Aznap mintegy háromezer lélek tért meg.” (2,36-41.)

Pünkösd a liturgiában a húsvét beteljesedésének ünnepe. Mozgó ünnep, a húsvét dátumától függően május 10. és június 13. között. Az ősegyházban a pünkösd néha az 50 napos időszakot jelentette, mely Szent Ambrus szerint olyan, mint egyetlen vasárnap, és úgy kell ünnepelni, mint a húsvétot. Általában azonban az 50. nap a Szentlélek eljövetele eseményének ünnepnapja az ApCsel 2,1 elbeszélésének megfelelően. Az ünnep tárgya a húsvéti misztérium beteljesedése: a Szentlélek eljövetele, ajándékainak kiáradása, az új törvény és az Egyház születésnapja. 1956-ig vigíliája, 1969-ig oktávája is volt, a húsvéti idő a pünkösdöt követő szombattal ért véget. 1969-től pünkösd hétfője már az évközi időhöz tartozik.

A népi szokásrendben, hagyományokban minden népnél megtalálható valamilyen formában a tavasz megünneplése, elővarázsolása: a telet jelképező szalmabábot vízbe dobják, esetleg elégetik. Mégis legjellegzetesebb talán a pünkösd király és pünkösd királyné választása, akik a tavasz eljövetelét, a termést, szaporodást akarják titokzatos, részben már értelmét veszített szertartásokkal biztosítani. Ezek az ősi tavaszi ünnepek az európai népek megkeresztelkedésével leginkább pünkösdhöz tapadtak. Az Egyház, ha nem is tudta teljesen kiirtani, keresztény tartalommal iparkodott megtölteni őket. A tavaszi virágzásban a Szentlélek ajándékát hirdette a híveknek. A zöld ágat, a tavasz jelképét sok helyen kitűzték pünkösd hajnalán, az egész házat és környezetét feldíszítik vele.

A liturgiátörténetből tudjuk, hogy a középkorban a szél zúgását, amely a Szentlélek eljövetelét megelőzte, úgy akarták utánozni, hogy a nagymise szekvenciája, a Veni Sancte Spiritus előtt kürtöket és harsonákat szólaltattak meg. A tüzes nyelveket helyenként égő kócokkal jelképezték, amelyeket a templom padlásáról a hívek közé dobáltak. E veszélyes szokást sok helyen rózsának és a felhőt jelképező, természetesen nem konszekrált ostyának hullatásával cserélték föl. Néhol galambokat eresztettek el a templomban.

Számos Mária-kegyhelyünknek, pl. Csíksomlyónak, Radnának, Mátraverebélynek, Máriakönyvének, Pálosszentkútnak és még több másnak pünkösd is búcsúünnepe: a Szentlélek hét ajándékát az ő mátkája, az Apostolok Királynéja közvetíti a hívő lelkekbe.

Pünkösd – a Szentlélek kiáradásának ünnepe

„A Szentlélek kipótolja emberi hiányosságainkat, teljessé teszi erőfeszítéseinket, és ereje tesz képessé arra, hogy szeressünk.”- Jákó atya pünkösd gondolatai.

A húsvét utáni hetedik vasárnap, azaz pünkösdvasárnap a Szentlélek kiáradásának ünnepe. Jézus fizikai távollétében a Szentlélek az, amely az egyházat, a tanítványok közösségét Krisztus látható testévé teszi.

Eredetileg zsidó ünnep volt, úgy nevezték Sávuót, vagyis Hetek ünnepe. A törvényadás emléknapja, és az aratási időszak végét jelző alkalom volt. A keresztény kultúrában pedig pünkösd a Szentlélek kiáradásának ünnepe. „Nekünk keresztényeknek az a reményünk és hitünk, hogy nem vagyunk magunkra hagyva ebben a világban. Néha azt érezhetjük, hogy kevesek vagyunk ahhoz a feladathoz, hogy a jót (a szeretetet és a bizalmat) építsük a világban. A Szentlélek kipótolja emberi hiányosságainkat, teljessé teszi erőfeszítéseinket, és ereje tesz képessé arra, hogy szeressünk.” A léleknek a megtapasztalása ott rejtőzik a jóban, a megbocsátás, az öröm, a lelkesedés, az önátadás és az önzéstől való megszabadulás képességében”.

Hogy valójában ki is az a Szentlélek nagyon szépen írja le himnuszában Stephen Langton, aki 1207 és 1228 között Canterbury érseke volt. Veni Sancte Spiritus című művét Babits Mihály így fordította:

Jöjj Szentlélek Isten, jöjj
s áraszd ki a mennyekből
fényességed sugarát!
Jöjj, ki árvák atyja vagy,
jöjj, ki szívek lángja vagy,
ajándékos jó barát!

Jöjj áldott vigasztalás,
drága vendég, lelki társ,
legédesebb enyhülés:
fáradtságra nyugalom,
hőség ellen oltalom,
zokogásban könnyülés!

Jöjj és töltsd be híveid
legtitkosabb szíveit,
boldogító égi tűz!
Semmi, semmi nélküled
az emberben nem lehet,
semmi tiszta, semmi szűz.

Mosd, amit a szenny belep,
öntözd, ami eleped,
seb fájását csillapítsd;
ami dermedt, élesztgesd,
ami fagyos, melengessd,
ami hibás, igazítsd!

Benned minden bizalom!
Osszad, osszad pazaron
hét szent ajándékokat:

adj érdemre jobbulást,
üdvösséges kimúlást,
s örök vigasságot adj!

Forrás:
pannonhalmifoapatsag.hu
katolikus.hu

2024. május 20. - Boldogságos Szűz Mária, az egyház anyja

Az ünnepnap története olvasható 2023. május 31-én.

2024. május 21. - Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai vértanúk

Magallanes Kristófot és huszonnégy másik vértanút, akik 1915 és 1937 között, a súlyos keresztényüldözés idején adták életüket Krisztusért Mexikóban, II. János Pál pápa 2000. május 21-én avatta szentté. Mexikó vértanúi – papok és világiak – utolsó szavaikkal Krisztus királyt dicsőítették. Magallán Kristóf 24 társával együtt a Plutarco Elías Calles mexikói miniszterelnök nevéhez köthető katolikusellenes egyházüldözés áldozata.

Cristóbal Magallanes Jara Mexikóvárosban született 1869. június 30-án, Rafael Magallanes Romero és Clara Jara Sanchez gyermekeként. Iskolái elvégzése után rövid ideig szüleinek segített a földműves tevékenységben, majd 19 évesen beiratkozott a guadalajarai San José Zsinati Szeminárium papnevelő intézetbe. Pappá szentelése után szülővárosában végzett papi szolgálatot. Különös gondja volt a rózsafüzér-imádság terjesztésére és papi hivatások ébresztésére. A környéken élő huichole bennszülöttek között is térített.

A huszadik században a keresztényüldözés Közép-Amerikát sem kerülte el, 1915-ben keresztényüldözés tört ki Mexikóban is. A templomokat bezáratták, a papokat és a szerzeteseket letartóztatták. Az állam és az Egyház szétválasztása ürügyén a mexikói egyházat igyekeztek elszakítani a pápától. Akik ennek ellenére megmaradtak hitükben és egyházhűségükben, azokat kivégezték.

A Plutarco Elías Calles vezette kormány intézkedései nyomán az 1920-as évektől a mexikói egyház üldözést szenvedett. A törvények nyíltan vallás-, illetve

katolikusellenesek voltak. XI. Piusz pápa körlevelekben fejezte ki tiltakozását a mexikói egyházüldözés miatt. A lakosság több alkalommal is fellázadt a kormány ellen; a felkelések között a Cristero-háború – más néven a Cristiada – követelte a legtöbb áldozatot. A pápa 1925-ben bevezette Krisztus király ünnepét, a felkelők innen kapták a nevüket: cristero, azaz Krisztus katonája. Az első összecsapásra 1926-ban került sor, amikor négyszáz fegyveres keresztény elbarikádozta magát a Guadalupe-i Szűzanya templomában.

Kristóf több alkalommal is felszólalt a béke mellett, de kormány tiltása ellenére szentmisét mutatott be, ezért letartóztatták, és tárgyalás nélkül elítélték. 1927. május 25-én, káplánjával, Caloca Ágostonnal szenvedett vértanúhalált, akit a kivégzőosztag előtt így bátorított:

„Állj csak nyugodtan, fiam, egy pillanat, s azután az égben leszünk.”

Majd a kivégzőosztaghoz fordulva kiáltotta: „Ártatlanul halok meg, és kérem Istent, hogy vérem szolgálja mexikói testvéreim egységét!”

II. János Pál pápa 2000. május 21-én emelte a huszonöt mexikói vértanút a szentek sorába.

Mexikói vértanúk listája: (halál időpontja, helye, név (születési adat), foglalkozás)

- 1915. január 30.: Guadalajarában Galván Bermudes Dávid (*Guadalajara, Jalisco áll., 1881. I. 29.) pap, tanár
- 1926. augusztus 15.: Chalchihuitesben Batis Sáinz Lajos (*San Miguel Mezquital, Zacatecas áll., 1870. IX. 13.) plébános
- 1926. augusztus 15.: Chalchihuitesben Morales Emmánuel (*Mesillas, Zacatecas áll., 1898. II. 8.) családos munkásember
- 1926. augusztus 15.: Chalchihuitesben Roldán Lara Dávid (*Chalchihuites, Zacatecas áll., 1902. III. 2.) munkás
- 1926. augusztus 15.: Chalchihuitesben Lara Puente Szalvátor (*Berlín, Durango áll., 1905. VIII. 13.) munkás
- 1927. január 27.: Tamazulitában Sánchez Delgadillo Januárus (*Zapopan, Jalisco áll., 1886. IX. 19) kihelyezett lelkész
- 1927. február 6.: Durangóban Correa Megallanes Máté (*Tepechitlán, Zacatecas áll., 1866. VII. 23.) plébános
- 1927. március 30.: San Juilánban Alvarez Mendoza Gyula (*Guadalajara, Jalisco áll., 1866. XII. 20.) plébános
- 1927. április 12.: San José Vistahermosában Uribe Velasco Dávid (*Buenavista de Cuéllar, Guerrero áll., 1889. XII. 29.) plébános
- 1927. április 13.: Tototlánban Reyes Salazar Szabbasz (*Cocula, Jalisco áll., 1883. XII. 5.) káplán

- 1927. április 21.: Teocaltichében Adame Rosales Román (*Teocaltiche, Jalisco áll., 1859. II. 27.) plébános
- 1927. május 25.: Colotlánban Magallanes Jara Kristóf (*Totaltiche, 1869. VII. 30.) plébános
- 1927. május 25.: Colotlánban Caloca Cortés Ágoston (*San Juan Bautista de Teúl, Zacatecas áll., 1898. V. 5.) káplán
- 1927. június 21.: Matatlánban Flores Varela József Erzsébet (*Santa María de la Paz, Zacatecas áll., 1866. XII. 28.) lelkipásztor
- 1927. június 26.: Quila közelében Robles Hurtado József Mária (*Mascota, Jalisco áll., 1888. V. 3.) plébános
- 1927. augusztus 27.: Colimában De La Mora Mihály (*Tecalitlán, Jalisco áll., 1878. VI. 19.) káplán
- 1927. október 28.: Ejutlában Aguilar Aleman Rodrigo (*Sayula, Jalisco áll., 1875. III. 13.) plébános, költő
- 1927. november 12.: Tulimánban Flores García Margaritus (*Taxco, Guerrero áll., 1899. II. 22.) plébános
- 1927. november 22.: San Juan de los Lagosban Esqueda Ramírez Péter (*San Juan de los Lagos, Jalisco áll., 1887. IV. 29.) káplán
- 1928. február 5.: Valtierrillában Méndez Montoya Jézus (*Tarímbaro, Michoacán áll., 1880. VI. 10.) káplán
- 1928. február 25.: Aguascalientesben Romo González Turibius (*Santa Ana de Guadalupe, Jalisco áll., 1900. IV. 16.) káplán
- 1928. július 1.: Rancho de las Crucesban Orona Madrigal Jusztin (*Atoyac, Jalisco áll., 1877. IV. 14.) plébános
- 1928. július 1.: Rancho de las Crucesban Cruz Alvarado Attila (*Ahuetita de Abajo, Jalisco áll., 1901. X. 5.) káplán
- 1928. október 5.: Tepatitlánban Ubiarco Robles Trankvillusz (*Zapotlán el Grande, Jalisco áll., 1899. VII. 8.) káplán
- 1937. február 11.: Santa Isabellában Maldonado Lucero Péter (*Chihuahua, Chihuahua áll., 1892. VI. 15.) plébános

Forrás:

Magyar Katolikus Lexikon

Magyar Kurir

Wikipedia

2024. május 22. - Casciai Szent Rita szerzetesnő

Élettörténete olvasható 2023. május 22-én.

2024. május 23. - A Mi Urunk Jézus Krisztus, Az Örök Főpap

Az Istentiszteleti és Szentségi Fegyelmi Kongregáció 2012. július 23-án kelt határozata szerint a pünkösdöt követő első csütörtökön üljük a mi Urunk, Jézus Krisztus, az Örök Főpap ünnepét.

XVI. Benedek pápa kívánságának eleget téve az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció elrendelte Jézus Krisztus örök főpapságának ünnepét, a püspöki konferenciákra bízva annak bevezetését.

Az ünnep Krisztust, mint az új és örök szövetség közvetítőjét és megváltó áldozatát ünnepli (Zsid 7,24; 9,11), ugyanakkor rámutat arra is, hogy Ádámnak az Egyházban szolgálatot végző fiai papokként Krisztus papságának misztériumából nyerik hivatásukat és küldetésüket.

Az ünnepet néhány éve vezették be a magyar egyházban is. „Jézus Krisztus papi szolgálatát ünnepeljük a mai napon. Papjainkért imádkozunk, hogy egyre jobban hasonlónak váljanak Krisztushoz, akinek szolgálatára szentelték életüket. Jézus a pap számára nemcsak egy példa vagy minta, hanem az élete. Egységben lenni az Úrral, az örök Főpappal. Ez a legfontosabb. Jézusként beszélgetni az Atyával az imádságban. Jézussal tenni a feladatokat, amik ránk várnak”. (Földi István pápai esperes-plébános)

Igaz, ugyan hogy maga Jézus Krisztus az áldozatot bemutató pap, de ő nem saját magáért, hanem miérettünk pap, midőn az egész emberiség Isten-dicséretét bemutatja a mennyei Atyának; igaz az is, hogy ő az áldozat, de miérettünk áldozat, midőn az emberiség bűnei helyett saját magát áldozza, fel.

Így szólnak az apostol szavai: „Ugyanazt az érzést ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban is megvolt”, arra intenek minden keresztény hívőt, hogy amennyire emberileg lehetséges, igyekezzünk ugyanazzal az érzéssel eltelni, amely a mi Üdvözítőnkben is megvolt áldozatának bemutatásakor. Töltse el lelkünket az ő mélységes alázatossága, az ő érzéseivel adjuk meg Isten szent Fölségének imádságunkat, tiszteletünket, dicséretünket és hálaadásunkat. Legyünk mi is vele együtt áldozattá oly módon, hogy megtagadjuk magunkat és követjük az evangélium parancsait; önként és készségesen vállalunk magunkra vezeklést; bűnbánatot ébresztünk és engesztelünk a saját bűneink miatt. Egyszóval: arra intenek az apostol szavai, hogy misztikus módon haljunk meg mi is a kereszten, oly módon, hogy mi is elmondhassuk magunkról:

„Krisztussal együtt a keresztre szegeztetem.” (Gal 2,19) (XII. Piusz pápa „Mediator Dei” kezdetű enciklikájából – a zsolozsma olvasmányos imaórájából)

† Istenünk, te Krisztus Urunkat örök Főpappá tetted, hogy téged megdicsőítsen és az embereket üdvözítse. Add, hogy a nép, amelyet vére árán neked szerzett, az ő emlékezetét ünnepeelve részesedjék keresztjének és feltámadásának kegyelmében. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás:

liturgika.hu

Magyar Kurir

pecsiegyhazmegye.hu

2024. május 24. - Szűz Mária, a keresztények segítsége

Az ünnepnapról olvashatunk 2023. május 24-én.

2024. május 25.- Pazzi Szent Mária Magdolna szűz, Szent Béda áldozópap és egyháztanító és Szent VII. Gergely pápa

Pazzi Szent Mária Magdolna élettörténete olvasható 2023. május 29-én.

Szent Béda élettörténete olvasható 2023. május 27-én.

Szent VII. Gergely pápa

A II. század eleje nagyon szomorú állapotban találta Krisztus egyházát. A világi társadalommal való szoros szövetség következményeként az erkölcsök mindenütt nagy mértékben eldurvultak. A főpapok inkább hadvezérek és politikusok, mint a szegény és alázatos apostolok utódai voltak. Ugyanígy az alsó papság életét is a visszataszító bűnök egész sora szennyezte be. Különösen a simónia, vagyis a lelki hatalomnak pénzért való vásárlása és a papi eszmény legszebb ékességének, a papi nőtlenségnek semmibe vétele terjedt el igen nagy mértékben.

A cluny-i kolostorból már jó száz esztendővel előbb megindult ugyan a megújulást célzó reform mozgalom, de az egyelőre csak a szerzetesek és a velük érintkező világi társadalom egy részének életében érezte hatását. A pápaság, melynek elsődlegesen irányítani kellett volna a reformot, még a század második harmadának kezdetén is a lesüllyedés legmélyebb pontján állt.

Minden idők legnagyobb pápájának, VII. Gergelynek érdeme, hogy hatalmas egyéniségével és törhetetlen akaratával véget vetett ennek a szomorú állapotnak, és a pápaságot a nyugati civilizáció irányító és vezető hatalmává tette.

VII. Gergely, eredeti nevén Hildebrand, fiatal koráról nagyon keveset tudunk. Közrendű családból származott. Apja, Bonizo ácsmester vagy földműves volt és Savonában élt. Itt született Hildebrand is 1020 körül. A szülői házból azonban már gyermekkorában Rómába, az Aventinus-hegyi Mária-kolostorba, majd innét egy Gratianus János nevű főesperes vendégszerető házába került. Gratianus akkor is maga mellett tartotta a tehetséges ifjút, mikor kevéssel utóbb VI. Gergely néven pápa lett, sőt akkor is, mikor az 1046. évi sutri-i zsinaton III. Henrik német császár ösztönzésére lemondott a pápaságról és önkéntes számkivetésbe Kölnbe távozott. Így Hildebrand egy időre Németországba került. Mivel apai jóakarója már 1048-ban meghalt, a híres cluny-i kolostorba vonult.

Egy év múlva, 1049-ben Henrik császár a jámbor életű Brúnó toul-i püspököt nevezte ki IX. Leó néven pápának (április 19). Brúnó elfogadta a kinevezést, de kikötötte, hogy Rómában új választásnak veti alá magát. Ennek ellenére mégis a pápai méltóság jeleivel felékesítve vonult Burgundián keresztül Olaszország felé. Besanfon közelében találkozott a Hugó apát kíséretében eléje jött Hildebranddal és rábeszélésére, mint egyszerű zarándok folytatta útját és a pápai jelvényeket csak akkor öltötte ismét magára, mikor a római papság és nép formálisan megválasztotta őt. Hildebrand ettől az időtől kezdve állandóan Rómában élt és jó húsz esztendőn keresztül szinte korlátlan hatalommal irányította a szentszék külső és belső politikáját. Ebben az időben is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett az Egyháznak és hatalmas lépésekkel vitte előbbre a benső megújulás ügyét. Már ekkor mindenki benne látta a jövő emberét. Semmi meglepő sem volt tehát benne, hogy a római nép 1073-ban szinte akarata ellenére kényszerítette őt a pápai tiara elfogadására. Ő azonban csak akkor nyugodott bele a választásba, mikor a választásra jogosult bíborosok is egyhangúlag mellette nyilatkoztak.

Mint pápa egykori jótevője emlékére a VII. Gergely nevet vette fel. VII. Gergely határozott programmal lépett Szent Péter örökébe. Az Egyház benső életének fölfrissítését és külső állásának megszilárdítását tűzte ki céljául. Ennek megfelelően kíméletlen harcot indított minden visszaélés ellen. Különösen a papság életét

igyekezett megtisztítani azoktól a szennyfoltoktól, melyek a századok folyásában hozzátapadtak, mindenekelőtt a simóniától és a nősüléstől. Mivel pedig a bajok legmélyebb gyökerét az egyházi és világi társadalom sokszoros egymásba fonódásában látta, a papságot és a papságon keresztül az Egyházat egészen ki akarta vonni a világi hatalom alól, hogy kizárólag lelki hivatásának élhessen. A hivatásának élő papságon keresztül aztán a világi társadalom erkölceit is nemesíteni kívánta, és az egész nyugati kereszténységet a krisztusi eszmék készséges szolgálatába akarta szegődtetni. Azt akarta, hogy a keresztény világ Krisztusban, illetve földi helytartójában, a pápában lássa sorsának legfőbb irányítóját.

Amilyen nemes és nagy volt ez az elgondolás, olyan nehéz volt a keresztülvitele. Még a papság egy része is idegenkedéssel fogadta, a német és lombard püspökök legtöbbször pedig egyenesen ellene fordult. Még nagyobb visszatetszéssel találkozott az világi fejedelmek körében. Különösen IV. Henrik német császár részéről váltott ki nagy ellenszenvet a pápa eget és földet egybefűző célkitűzése. A korlátlan hatalomra törő uralkodó ugyanis a saját hatalmának korlátozását látta az Egyház jogainak és szabadságának biztosításában. Ezért, mikor a pápa másodízben is megintette őt, hogy tartózkodjék az egyházi méltóságok önkényes adományozásától, ő az intésre azzal válaszolt, hogy a vele tartó német püspökökkel 1076. január 24-én letette Gergelyt a pápai méltóságról. Viszont a pápa kiközösítette Henriket az egyházból és alattvalóit felmentette a neki tett hűségeskü alól. Ezzel megkezdte a középkor egyik legnagyobb és legegységesebb küzdelmét, az ún. investitúra harcot, mely az egész keresztény világgal érezte hatását.

Gergely nem érte meg az investitúraharc végét. Eleinte ugyan úgy látszott, hogy hamar és könnyűszerrel diadalmaskodhat ellenfelén. IV. Henrik 1077. január 28-án porig alázkodott előtte Canossában. De később fordult a szerencse. A császár német vetélytársának, Rudolf ellenkirálynak eleste után többet foglalkozhatott az olasz ügyekkel. 1080-ban III. Kelemen személyében ellenpápát választott és ezt hathatósan támogatta Róma ostromában. Az Örök város ugyan évekig dacolt az ostrommal, de 1084 tavaszán kénytelen volt kaput nyitni. Ekkor a mindenkitől elhagyott pápa az Angyalvárba zárkózott. Szorongatásában egyedül Istenbe vetette reményét. És mint a hosszú harc folyamán annyiszor, most sem csalódott. Mikor a veszedelem már a tetőfokára hágott, az utolsó pillanatban megérkezett Guiszkard Róbert normann fejedelem és hatalmas seregével elvonulásra kényszerítette a pápa ellenségeit. Mivel azonban később a rómaiak és a normannok közt is harcra került a sor és az utóbbiak bosszúból az Örök város kétharmadát tűzbe-lángba borították, Gergely nem érezte jól magát elhamvadt fővárosában. Ezért Guiszkard seregének elvonulásakor ő is délnek vette útját és egyelőre Salernoban állapodott meg.

Itt érte a halál 1085. május 25-én. Utolsó szavai ezek voltak: „Szerettem az igazságot, gyűlöltem a hazugságot, ezért halok meg számkivetésben.” Hű kísérelője azt felelte: „Krisztus helytartója, te nem lehetsz számkivetésben; mert Isten neked adta a pogányokat örökségül és a föld szélső határait birtokul”.

A nagy pápa tehát nem érte meg vetésének beérését. De a következmények igazolták őt. Az általa megindított és bámulatos lelki erővel végigküzdött harcból valóban az Egyház szabadsága, a pápaság egyetemes szellemi hatalma és a kettőnek harmóniájából a középkori kultúra virágba borulása bontakozott ki.

VII. Gergely tetemét halála színhelyén, a fölséges salernói dómban temették el. Mikor 500 évvel később, 1577-ben felnyitották sírját, még épen találták testét. Talán ez a körülmény indította XIII. Gergely pápát arra, hogy nevét beírassa a római martirológiumba (1584). Huszonkét évvel később 1606-ban V. Pál szigorú vizsgálatnak vetette alá szent elődjének életét. Ennek eredményeként őt ünnepélyesen szentté nyilvánította. Három évre rá pedig megengedte a salernói érseknek és káptalannak, hogy tiszteletére évenként két ünnepet üljenek. XIII. Benedek 1728-ban az egész Egyházra kiterjesztette Isten rettenthetetlen atléájának ünnepét.

A kortársak és az utókor nagyon különbözően ítélték meg VII. Gergely életét. Ellenségei a legkülönbözőbb vádakkal illették emlékét és sokszorosan meggyanúsították szándékait. A mai történetírás azonban elismeri jellemének nagyságát és harcának nagyságát. Ma már tisztán látni, hogy a nagy pápát a gigászi küzdelemben nem önző hatalmi törekvések, hanem az egyház szent érdekei vezették. De ugyanígy tisztán látjuk azt is, hogy egyéni életével is messze fölötté állt az ellene szóló rágalomnak. Mindvégig, mint szigorú aszkéta élt, ha másokkal szemben szigorú követeléseket támasztott, magához még tízszeres szigorúbb volt.

† Kérünk, Istenünk, add meg Egyháznak az erősség lelkét és az igazság szenvedélyes szeretetét, hogy Szent Gergely pápa példája szerint az igazságtalanságot elutasítsuk, és a szeretet szabadságával gyakoroljuk mindazt, ami az igazság szerint való.

2024. május 26. - Szentháromság vasárnapja

A Pünkösöd utáni első évközi vasárnap a Szentháromság vasárnapja. Miután az üdvösség történetének eseményeit megünnepeltük, mintegy összefoglalóul hitünk legszentebb misztériumát ünnepeljük.

Már a VI. században már megtalálhatók voltak az ünnep nyomai, de csak a VIII. századból fennmaradt Geláziusz-féle szakramentárium közli a Szentháromság prefációját (a szentmise kánonját bevezető, kötött formájú hálaadó imádság). Ugyanakkor megtalálható a Szentháromságról való mise az úgynevezett fogadalmi (votív, alkalmi) misék között, amelyet Alkuin (+804) tours-i apát készített. Ő állította össze Nagy Károly részére a votív miséket az egész hétre, vasárnapra pedig a Szentháromságról szólót. Ezt az összeállítást szeretete jeléül elküldte a fuldai rendtársaknak.

Az ünnepet Stephanus, Lüttich püspöke (†920) vezette be. Elrendelte városában, majd szép zsolozsmát is szerkesztett az ünnepre. Ebből is látható, hogy életében jelentős

szerepet játszott a Szentháromság tisztelete. Írt egy könyvecskét elődjéről, Szent Lambertről (akit 670-ben száműztek), s közli egy fohászatát:

„Istenem, kérlek, áldd meg szolgálódat; Isten, ki hármasságban áldott légy!”

Az írását egy nagyon szép doxológiával (dicsőítés) zárta:

„Miközben uralkodik az élő Isten Háromsága teljességében s az egység fenségében, kinek dicséret legyen, s a szentek ujjongása; és folytonos hálaadás most és mindig a halhatatlan örökkévalóságon át. Ámen.”

A püspököt székesegyházában a Szentháromság oltár alatt helyezték örök nyugalomra. Utóda pedig az egész egyházmegye számára elrendelte Szentháromság ünnepét.

Róma nem helyeselte és nem fogadta el az ünnepet. III. Sándor pápa (†1181) így ír egy levelében: „Némelyek szokásba hozták, hogy a Szentháromság ünnepét ülik Pünkösöd nyolcadában, mások az egyházi év utolsó vasárnapján. A Római Egyház nem fogadja el ezt a szokást, mert minden vasárnapon, sőt naponként megünnepeljük az Egységnek és Háromságnak ünnepét”.

Az egyetemes Egyház számára XXII. János pápa 1334-ben, az avignon-i fogság idején rendelte el az ünnepet. A rendelkezés Róma számára volt fontos, mert a világon mindenütt önként megtartották. Ettől kezdve folyamatos a liturgikus ünneplés. A VI. Pál-féle Misekönyv még azzal tette tökéletesebbé az ünneplést, hogy a három liturgikus évnek megfelelően más-más szentírási szakaszokat olvastat a misén.

A szentírási szakaszok rámutatnak arra, hogy a kinyilatkoztatás által az ember képes megismerni hitünknek ezt az igazságát. Az olvasmány Mózes második könyvéből (Kiv 34,4b–6.8–9) való részlet. „Az Úr, az Úr irgalmas és könyörülő Isten, hosszan tűrő, kegyelemben és hűségben gazdag” – nyilvánította ki magát Isten Mózes előtt. A Válaszos zsoltárban a három ifjú hálaénekével felel az Egyház, és állandóan ismétli: Dicséretes és magasztos örökkön örökké. A szentlecke (2Kor 13,11–13) arról az elválaszthatatlan közösségről szól, amelyet Isten szeretete és a Szentlélek hoz létre bennünk. Az Alleluja vers az Atya, a Fiú és a Szentlélek dicsőítése, amelynek titkát Urunk a búcsúbeszédében tárja elénk. Az evangélium az Isten szeretetéről tanít, aki elküldte Fiát, hogy általa üdvözlünk (Jn 3,16–18).

A mise könyörgése megköszöni a mennyei Atyának, hogy kinyilatkoztatta a Szentháromság életének belső titkát. Azt kérjük, hogy annak dicsőségét megismerjük, és a fölséges hatalmú egy Istent imádjuk. Amíg az áldozás utáni könyörgésben kérjük, hogy ezen misztérium megvallása szolgáljon lelkünk-testünk üdvösségére, addig a felajánló könyörgés csak az adományaink megszentelését kéri.

A prefáció igazi himnusz, a Szentháromság magasztalása. Megvalljuk a háromszemélyű egy Istent. Az igaz és örök istenséget úgy valljuk, hogy három különböző személyt imádunk egyetlen lényekben és egyetlen fölségben. Ezért méltán zeng a dicsérő ének a láthatatlan világ lényeitől: Szent vagy!

Sokszor valljuk meg hitünket e rövid magasztalással: „Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen”.

Szentháromság vasárnapja, kicsipünkösd néven ismert Székelyföldön: pünkösd után az első vasárnap. Szentháromság vasárnapján van Andocs, Csicsó és Kács búcsújáróhelyek búcsúja.

A Szentháromság titkát a kinyilatkoztatásból ismertük meg. Jézus megkeresztelkedésekor megnyílt az ég, a mennyből az Atya szózata hallatszott és a Szentlélek galamb képében szállt alá (Mt 3, 16-17). Jézus a tanítványait megbízta: Tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében (Mt 28, 16-20). Isten az Atya, Isten a Fiú (Jézus Krisztus), Isten a Szentlélek. Három személy, egy Isten. Ez a Szentháromság titka.

Több mint másfél milliárdan vagyunk az Atya és Fiú és Szentlélek nevében megkeresztelve. Sokfelé alkalmazzuk a háromszög alakú Szentháromság-szimbólumot, sok városunk terét díszíti szentháromság-szobor.

Forrás:
lexikon.katolikus.hu
Magyar Kurir
archiv.katolikus.hu

2024. május 27. - Canterbury Szent Ágoston püspök

Élettörténete olvasható 2023. május 28-án.

2024. május 29. - Szent VI. Pál pápa

A II. vatikáni zsinat első ülészaka sok nem várt fordulattal szolgált 1962 őszén. A hivatalos szövegtervezetekkel szembeni kritikák, a megindulások és megtorpanások élesen vetették fel a zsinat jövőjének a kérdését. Szent XXIII. János pápa szeretetteljes, közvetlen, mégis határozott vezetése nem egyszer segített elkerülni a hajótörést, közvetlen beavatkozásai többször közelítették egymáshoz az olykor

összebékíthetetlennek tűnő nézeteket. Amikor tehát 1963. június 3-án hazatért a Teremtőhöz, nemcsak az volt kérdés, ki lesz az új pápa – hanem az is, hogy mi lesz a zsinat sorsa? A konklávén június 21-én választotta meg VI. Pált.

Giovanni Battista Montini 1897. szeptember 26-án látta meg a napvilágot, polgári-értelmiségi családjának concessiói vidéki házában. A bresciai gyermekévek, a mozgalmas diákidő, majd a szeminárium elvégzése után 1920. május 29-én szentelték pappá. Első éveit a tudományoknak szentelte, majd 1925-től az Olasz Katolikus Egyetemista Föderáció asszisztense lett, innen lépett 1937-ben államtitkársági szolgálatra. Életének ezt a korszakát az intellektuális pezsgés, a közéletben való jelenlét, sok-sok párbeszéd, vita, eszmecsere jellemezte. Kiterjedt, a vatikáni szolgálata alatt is ápolt és bővülő baráti körébe nemcsak közvetlen környezete tartozott bele, hanem a kor Európájának számos kiemelkedő értelmiségije, gondolkodója, politikusa, közöttük Jean Guitton francia filozófus is, akihez valódi intellektuális, tiszteleten és kölcsönös inspiráción alapuló barátság fűzte. Már gimnazista kora óta írt cikkeket, hosszabb-rövidebb publikációkat. Stílusa nemcsak értelmi gazdagságról, de meggyőző erőről, mélységről, intenzitásról is tanúskodott. Amikor 1954-ben elfoglalta Milánó érseki székét, akkor – bár egyesek a Vatikánból való száműzésnek vélték ezt a pápai döntést – Guitton szerint olyan időszak kezdődött életében, amelynek során próbákon átmenve kellett bizonyítania erejét és lelkipásztori mivoltát.

1960. május 8-án keletkezett votumából, véleményéből kiderült, mit várt a zsinattól. Ezzel hozzájárult a nagy munka római előkészítéséhez. Szerinte fontos, hogy az előkészület, de a tanácskozások sora is a világ minden tájáról meghívott szakértők támogatásával haladjon előre. Kiemeli az ökumenikus nyitottság igényét, olyan szintig, hogy előzetes egyeztetést javasol a testvéregyházak képviselőivel, még a zsinat előtt, a felmerülő témákról. A liturgia terén támogatja az adaptációt, ami lehetővé tenné, hogy a világiak bekapcsolódjanak a szent cselekménybe. Ezen felül ajánlja a részleges zsinatok, a „szinódusok” bevezetését, hogy így az egyház reformja hatékonyabban haladjon előre a helyi Egyház szintjein.

Amikor tehát 1963-ban VI. Pál néven elfoglalja Péter székét, már kiforrott képpel rendelkezik arról, hogyan is válhat gyümölcsözővé a zsinat műve. Látásmódját, viszonyulását összegzi első enciklikája, az *Ecclesiam suam* kezdetű, amelyet a második és a harmadik ülés között, 1964. augusztus 6-án adott ki, és amelyet később a zsinat záró dokumentuma, a *Gaudium et spes* is idézett, jelezve, hogy Montini pápa szemlélete nagyban hatott a II. Vatikánum bontakozására. A dokumentum három fő része az önismeret, megújulás és párbeszéd. Az egyház apostoli útját a harmadik rész, a párbeszéd jelöli ki. A 67. pont csodálatos tömörséggel így fogalmaz: „Az Egyháznak párbeszédbe kell kezdenie a világgal, amelyben él.” Ha az Egyház hű akar lenni Istenhez és a hitéhez, dialogikus módon kell viszonyulnia a világhoz. Ha párbeszédet folytat, akkor lesz hiteles meghirdetője Jézus Krisztus evangéliumának. A párbeszédet elsőként a teljes emberiséggel (beleértve még az ateistákat is, jól tudva, hogy a velük való dialógus igen nehéz a hit dolgaiban), azután az istenhívőkkel, végezetül pedig a kereszténységgel, a nem katolikus testvéreinkkel. Csak az ilyen párbeszéd segít el a békéhez, ahhoz, hogy az emberiség előre tudjon haladni.

VI. Pál pápaságát ezért úgy is értelmezhetjük, mint a dialogikus Egyház világra segítésének az idejét. A párbeszéd mindhárom körében csodákat hozott ez a tizenöt év. A teljes emberiséggel folytatott párbeszédben nem feledhetjük, hogy ő volt az első pápa, aki felszólalt az ENSZ-ben és az UNESCO-ban, aki rendszeressé tette a művészekkel való találkozásokat (ennek gyümölcse a Vatikáni Múzeumok kortárs művészeti gyűjteménye), bevezette január 1-jén a békéért ajánlott világ-imanapokat, aki fáradozott a filozófia és a tudományok, valamint az egyház közötti rendszeres eszmecsere, akár viták elősegítésén. A vallásközi párbeszéd kapcsán ki kell emelnünk, hogy ő volt az első, aki nem keresztény megfigyelőket is meghívott egy egyetemes zsinat üléseire, aki hatalmas lelkipásztori utakba kezdett, hogy Amerikában, Afrikában és Ázsiában találkozzon a helyi, a többségi vallások képviselőivel, illetve hogy az ő idejében vált rendszeressé más vallások vezetőinek a látogatása a Vatikánban. Niwano Nikkyo japán buddhista tanítóként akkora ösztönzést nyert VI. Páltól, hogy közössége mind a mai napig a katolikus-buddhista párbeszéd egyik élharcosa. Az ökumenikus párbeszéd történetébe hasonlóképpen beírta a nevét a pápa: túl azon, hogy számos keresztény vezető közössége képviselőjében elsőként járt a Vatikánban, ő volt az, aki 1964 januárjában elzarándokolt a Szentföldre, és ott békecsókot váltott I. Athenagorasz konstantinápolyi pátriárkával (ennek emlékére, az esemény 50. évfordulója kapcsán zarándokolt idén Ferenc pápa is a Szentföldre), majd egy évvel később megszületett a katolikus-ortodox közös nyilatkozat az 1054-es kiközösítés visszavonásáról.

A párbeszéd természetesen fájdalmas és olykor szenvedést okozó folyamat is, olyan, amely kérdéseket vet fel, olykor hiábavalónak vagy veszélyesnek tűnik. Így tekintünk sokszor az Ostpolitikra, a Vatikán keleti politikájára, ahol mintha kudarcot vallott volna a pápa közeledési szándéka. Mindszenty bíboros személye kapcsán ez eleven élmény számunkra. Egyesek ugyan a pápa és a bíboros közötti konfliktusokról, a primás „engedetlenségéről”, illetve a pápa „tévedéséről” szólnak, ám ha akár VI. Pál, akár Mindszenty feljegyzéseit megnézzük, megértjük a dialógus rejtett erejét: az egyet nem értés a dologban nem jelenti a személy iránti szeretet elvesztését, sőt! Az ügy egyik „főszereplője”, Casaroli bíboros időskori emlékezésében úgy fogalmazott, ez a döntés volt VI. Pál számára pápasága legfájdalmasabb elhatározása. De ugyanilyen fájdalmas volt az idős Montini pápa számára az is, amikor halála előtt nem sokkal, 1978. április 21-én saját remegő kezével egy éjjelen át írta a levelet, amelyben azt kérte a kommunista terroristáktól, engedjék szabadon kedves barátját, Aldo Morót. Mint közismert, a kérését nem hallgatták meg.

Ferenc pápa 2014-ben boldoggá, majd 2018. október 14-én szentté avatta VI. Pál pápát. A szentté avatási szertartáson kiemelte: VI. Pál az apostolhoz hasonlóan, akinek felvette a nevét, „feláldozta az életét Krisztus evangéliumáért, újabb és újabb határokat lépve át, tanúságot téve róla az igehirdetésben és a párbeszédben. Egy kifelé forduló Egyház prófétája lett, amely a messzibe tekint, és gondot visel a szegényekre. VI. Pál a fáradságok és meg nem értések közepette is szenvedélyes tanúságot tette a beteljesült Jézus-követés szépségéről és örömről.”

† Mindenható, örök Isten, te úgy rendelted, hogy Szent VI. Pál pápa mint legfőbb pásztor vezesse híveidet, és mindnyájunk lelki javát szolgálja szavával és példájával. Közbenjárására oltalmazd Egyházadban a lekipásztorokat és a gondjukra bízott nyáját, s vezesd őket az örök üdvösség útjára. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás:

Wikipedia

Magyar Kurir

kattima.hu

2024. május 30.- Szent István király ereklyéinek átvitele

A történet olvasható 2023. május 30-án.